

SZÁSZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XVIII. évfolyam 1. (203.) szám, 2016. január

A tartalomról:

2. oldal:

Petőfi Sándor
Ismét magyar lett
a magyar...

3. oldal:

Wass Albert

6. oldal:

Farkas Domokos
Adorjáni Károly

7. oldal:

Gorbai Mária Melinda
Régen a tél is más volt

12. oldal:

Menyei Ildikó
A mi derék Miksánk!

15. oldal:

Szabó Eszter
Irgalom - itthon

16. oldal:

Tények

19. oldal:

Szabó Antal
Sport - EURO 2016

20. oldal:

Humor

Bort! Búzát! Békességet! Új esztendő küszöbén

Az új esztendő első napjaiban mindannyian számba vesszük az elmúlt év eseményeit. Átgondoljuk, mit tettünk jól vagy rosszul az emúlt évben és mit szeretnénk tenni az új esztendőben. Még hatással van ránk az elmúlt karácsonyi ünnep, és egy pillanatra elfelejtünk minden mást, minden rosszat. Csak a jóra gondolunk – a családon belüli szeretet, béke tölt el mindannyiunkat.

Ahogy egyik év a másikba fordul, úgy adjuk át az élet fonalát nemzedékről nemzedékre. A saját és közös életünkét, melyet mindennél erősebb szálakból, szerelemből, szeretetből, gondoskodásból és felelősségből fonunk össze.

Mindannyian az új esztendő kapujában állunk. Az új év életünk egy újabb, hófehér, még tiszta lapjaként áll előttünk. Vigyázzunk, mit írunk majd bele!

Minden esztendő, melybe belépünk, a közös jövő irányába egy újabb esélyt, egy új lehetőséget jelent mindannyiunk számára. A most kezdődő év is egy új lehetőség, mely megadatott nekünk, hogy szebbé és jobbá tehessük a saját, a családunk és

közösségünk életét. Hányszor volt már ilyen lehetőségünk? És hányszor éltünk – vagy éltünk vissza – vele? Fontoljuk meg együtt, min kellene változtatnunk és mit kellene tennünk azért, hogy életünk, közéletünk a teljesítmény megbecsüléséről szóljon!

Mindannyian felelősek vagyunk jövőnkért, legalább ennyivel tartozunk nemzetünknek!

Új év küszöbén mindannyiunknak azt javasolom: béküljünk ki önmagunkkal, fogadjuk el, hogy mi magunk is, mint bárki más, esendő emberek vagyunk. Sem jobbak, sem rosszabbak, sem többek, sem kevesebbek.

A nekünk rendelt kis hazánkban magunkért, egymásért – egymás sebeiért és azok gyógyulásáért – egyenlő mértékben felelősek vagyunk.

Kössünk hát az új év elején békét – ki tudja, hátha tartósnak bizonyul!

Reményteljes, boldogabb új évet!

**NAGY ANDRÁS,
AZ RMDSZ SZÁSZRÉGENI
SZERVEZETÉNEK ELNÖKE**

Mementó

Január
Boldogasszony hava
Vízöntő hava
Télhó

Útravaló:

Hiszek Krisztus tanításában. Hiszem,
hogy a boldogság csak akkor válik le-
hetségesé a földön, amikor minden em-
ber engedelmeskedik e tanításnak.

Lev Tolsztoj

Januári eseménynaptár

- 1-jén (1001) megkoronázták I. István királyt;
- A béke világnapja;
- Szűz Mária istenanyaságának ünnepe.
- 1-jén (1557) született Bocskai István fejedelem.
- 1-jén (1823) született Petőfi Sándor költő, forradalmár.
- 3-án Jézus nevének napja;
- (1922) született Nemes Nagy Ágnes költő, műfordító.
- 6-án vízkereszt (a farsang kezdete);
- (1897) született Veres Péter író, politikus.

Petőfi Sándor

lfj. Jorga Ferenc metszete

Petőfi Sándor

193 esztendővel ezelőtt,
1823. január 1-jén született
Petőfi Sándor költő, forra-
dalmár, nemzeti hős, a ma-
gyar költészet egyik legis-

mertebb és legkiemelke-
dőbb alakja. Közel ezer ver-
set írt rövid élete során, eb-
ből körülbelül nyolcszázöt-
ven maradt az utókorra.

Ismét magyar lett a magyar...

Ismét magyar lett a magyar,
Mert ekkorig nem volt a,
Hogy is lett volna? szolga volt,
S nem magyar, aki szolgál!

Ismét magyar lett a magyar,
Bilincset összetörte,
Mint ősszel a száraz levél,
Csörögve hull a földre!

Ismét magyar lett a magyar,
Kardot ragad kezébe,
Kardján a napsugár ragyog
S a bátorság szemébe!

Ismét magyar lett a magyar,
Lángol, piroslik arca,
Kitűzött zászló mindenik,
Amely jelt ad a harcra!

Ismét magyar lett a magyar,
Egy szív miljók keblében,
És dobbanása rémület
Az ellenség fülében!

Ismét magyar lett a magyar,
A síkra állt vitézül,
És a világ, a nagyvilág
Csodákat látni készül!

Ismét magyar lett a magyar,
S világvégéig az lesz,
Vagy iszonyúan és dicsőn
Mind, mind egy szálig elvesz!

Wass Albert

108 esztendővel ezelőtt, 1908. január 8-án született gróf szentegyedi és cegei Wass Albert erdélyi magyar író és költő.

Egy hír...

A kézdivásárhelyi Wass Albert utca ellen tiltakozik a Kovászna, Hargita és Maros megyei Románok Civil Fóruma. A magyarellenes szervezet azt követeli a kézdivásárhelyi önkormányzattól, hogy vonja vissza erre vonatkozó novemberi határozatát, ellenkező esetben a bírósághoz fordul.

A románok fóruma közleményében azzal érvel, hogy „Wass Albert bizonyítottan háborús bűnös volt, a Kolozs megyei népbíróság 1946-ban távollétében halálra ítélte. A HVIM különben korábban átadott egy dokumentumot az önkormányzatnak, amit 2004-ben a főügyészség adott ki egy kérvényezőnek, és amelyben megfogalmazzák, hogy a Kolozs megyei népbíróság határozatának elemzéséből kiderül, Wass Albertet sem a béke, sem emberiség ellen elkövetett bűncselekményekért, sem háborús bűnökért nem ítélték el. (media)

...és még egy gondolat:

„A világ tele van olyan dolgokkal, amelyeket nem érthetünk, nem tudhatunk. Ezért nem szabad soha azt mondani valakiről, hogy ez ilyen vagy olyan ember, mert ezt és ezt csinálta. Nem, ezt nem szabad mondani soha. Mert nem lehet tudni, mi mozgatja az embereket. Mi az, ami ide vagy amoda löki... Valami történik, és az egész elfordul erre vagy arra. Az ember sohasem tudhatja, mert amit az ember lát, az semmi. A nagy dolgok úgy történnek, hogy nem láthatja senki más, csak akinek szól.” (Wass Albert)

...és még egy hír...

Tízezer lejes bírsággal sújtotta a segesvári bíróság azt a szovétai férfit, aki tavalyelőtt Wass Albert-szobrot állított lakóháza ud-

varán. Az ítéletről a magyarellenes feljelentéseiről elhíresült Dan Tanasă számolt be blogján, a bíróság ugyanakkor még nem tette közzé honlapján a végzést.

A november 24-én született alapfokú ítélet a fasiszta, rasszista és xenofób ideológia terjesztését, a béke és emberiség elleni bűncselekményeket elkövető személyek kultuszát tiltó, 2012/187-es jogszabály alapján született. A segesvári bíróság egyúttal elrendelte a büszkét, az író nevét tartalmazó plakett és a három magyar nemzetiszín szalag elkobozását is. (media)

...és még egy gondolat:

„Abban a percben meg kellett volna éreznem, hogy mit jelent magyarnak lenni. Elsősorban jelent örömet, mindazt az örömet, ami becsületes szándékban s a munkában megterem, meg azt az örömet is, hogy az igazság mindig erősebb a hamisságnál, még akkor is, ha hosszú ideig szemérmesen eltitkolja erejét. Második sorban jelent büszkeséget, hogy bírni tudtuk a szenvedést, amit azért rakott Isten a vállunkra, hogy általa megerősödjünk egyrészt, másrészt pedig tanuljunk belőle és igazságosabbak tudjunk lenni másokkal, mint azok voltak velünk. Jelent még erős és jókedvű elhatározást is, hogy no világ, most aztán csudálkozz, ha újra kezembe veszem a kaszát. De ugyanakkor bánatot is jelent, igaz testvéri bánatot azok miatt, akik számára továbbá is a remény marad magyarságuk egyetlen vigasztalása. Ennyi mindent jelent magyarnak lenni, és éppen az a szép benne, hogy örömet is és bánatot is, büszkeséget is és erős elhatározást is egyszerre jelent.” (Wass Albert)

FAGY

Wass Albert

- 8-án (1908) született Wass Albert író.
- 12-én (1880) született Lengyel Menyhért író.
- 12-én (1878) született Molnár Ferenc drámaíró.
- 14-én (1875) született Albert Schweitzer orvos, lelkész, filozófus, zongoraművész, Nobel-békedíjas.
- 16-án (1847) született Mikszáth Kálmán író.
- 17. Nagy Szent Antal ünnepe.
- 18. Árpád-házi Szent Margit ünnepe.
- 21-én (1823) született Madách Imre költő, író, politikus, ügyvéd.
- 22. a magyar kultúra napja.
- 24. Szalézi Szent Ferenc ünnepe.
- 25. Szent Pál apostol megtérése.
- 27. A holokauszt nemzetközi emléknapja.
- 31-én (1837) született Tolnai Lajos író.
- Bosco Szent János ünnepe.

Januári
eseménynaptár

ÉDESAPÁM DEPORTÁLÁSA ÉS AZ OTTHON MARADT CSALÁD ÉLETE (3.)

1945–1950

Ezt a feljegyzést a családomnak, testvéreimnek és azok családjának ajánlom, szüleim emlékére

A háború után nehéz időkét éltünk, semmink nem volt. Nem lehetett gyufát kapni, így nem volt mivel tüzet gyújtani a kályhában. A szomszédból hoztunk kicsi pléhlapáttal parazsat vagy szenet, és amikor nálunk is lett szén, mi is adtunk a többi szomszédnak. Ez így volt sokáig. Petróleumlámpát égettünk, az világított és annak a fényénél tanultunk, főleg késő őszen és télen, amikor korán besötétedett.

Anyám sokszor 10 km-nyit cipelte a petróleumot Szászrégenből. Este az emberek istállólámpával jártak az utcán. Volt még egy-két telepes rádió a faluban, a két tanító házában. Az áramot csak a hatvanas évek elején vezették be a faluba.

Nem volt sónk sem. Szekérrel és a két tehenünkkel, Lénivel és Szegfűvel mentünk Sóaknára (Jabenija), erdőn, mocsáron keresztül.

Anyám felrakott minket a szekérre, nem hagyhatott otthon magunkra. Nagyon szerettem ezeket a kirándulásokat, a tájat. Akkoriban sokkal több évszázados tölgyfa volt a mocsáron, mint most. Egy fából készült dézsában hoztuk a sós vizet, és amikor elfogyott, újra mentünk. Ezt a sós vizet

Édesanyám

használtuk ételbe, savanyúság eltevéséhez, szalonna tartósításához – már akinek volt. Az egész falu ide járt sós vízért.

Nyáron fürödtünk a sós tóban, a mocsáron pedig gombát szedtünk, mert akkor még sok csiperkegombát lehetett találni. Az erdőben keserűgombát, róka gombát szedtünk. Ősszel makkot gyűjtöttünk a disznóknak vékaszámra, és eladásra is. Csipkebogyót is szedtünk, amiből anyám finom lekvárt főzött. Minden szegénység ellenére nekünk, gyermekeknek nagyon szépek voltak ezek a kirándulások.

Cukrot sem lehetett kapni, ezért cukorrépat termesztettünk, s főztük belőle a répamézot. Sokat kellett főzni. Sötétbarna, sűrű, édes, ragacos, de jó ízű szirup volt. Ez helyettesítette a cukrot.

Méteráru sem volt, amiből ruhát varrtunk volna. Kendert, lent termesztettünk, dolgoztunk vele, míg fonal és anyag lett belőle. Anyám feltette télen a szövőszéket, és a ruhaanyagon kívül még szőtt törülközőt, tányértörölt, rongyból szőnyeget és mindent, amire szükségünk volt. A faluban mindenki így csinálta.

Sok mindent házilag teremtettünk elő: mosó- és mosdószappant főztünk, és a húsvéti kölnit is házilag főztük, illatos ibolyából. Szép lila színe lett, ami aztán pecsétet hagyott a megöntözött lányok blúzán vagy ruháján.

Amikor apámat elvitték, az istállóban volt két fejőstehenünk. Lényi fehér színű, sötétbarna foltos volt, Szegfű pedig hófehér. Hízódisznónk is volt, meg sok nyúl, réce, tyúk. Szüleink sokat dolgoztak a család fenntartásáért, megélhetéséért.

Csodálatos szüleink voltak. Anyám szorgalmas, rendszerető, takarékos, jó gazdasszony, templomba járó, sokat olvasott. Apám pedig jóindulatú, becsületes, hallgatag, a családját szerető, nagyszerű ember volt.

(folytatjuk)

**FALUVÉGI JÓZSEFNÉ
SZÜL. RÓTH ILONA**

Csoportkép sorstársakkal. 1947-ben az Ural-hegységben, édesapám x-szel jelölve

Kelemen Lajos DR. GIDÓFALVY ISTVÁN (17.)

Szabolcska Mihály agglegényéletének néha derűs jelenetei akadtak. Egyszer Szabolcska egyik ismerősétől sok török teát kapott, s ennek egy részével kedveskedni akart alkalmi vendégeinek. Azelőtt kevéssel Szászrégenben Gidófalvyéknál a rekedtségét finom puncssal kúrálták, s most, mivel éppen bővében volt a tojásnak, néhánynak a sárgáját reászánta a török tea gyógyszerpótló finomítására. Azonban sem ő, sem a vendégei nem tudták a puncs készítési módját, s mikor a cukrozott tojássárgákat a forró teába beleengedték, azok csakhamar főtt tojásokká makacsolták magukat, részben pedig a megkísérelt elkavartatás mellett a rongyos leves tojásszálaivá idomultak, s az egész férfitársaság nem tudott annyira menni velük, hogy a teával puncs legyen belőlük.

Máskor a papi konyhakerttel érte nem várt meglepetés. A kert föl volt ásva, de még vetetlenül állott, mikor a szép tavaszi napot felhasználva Gidófalvyék kikocsikáztak Szabolcska látogatására. Gidófalvyné meglátta az előkészített, de még be nem vetett konyhakertet, s másnap, amíg Szabolcska benn járt a városban, ő hirtelen kikocsizott a papi házhoz, s a kert egy darabját bevetette murok- meg petrezselyemmaggal. A vetést annak rendje és módja szerint el is gereblyélte, de az egészről egy szót sem szólt Szabolcskának, hogy a meglepetés kedvesebb legyen. Azonban a kerti munkáról tudomást szerzett Szabolcska egyik tisztelője is, és ez a legereblyélt kerteszt teleszórta valami jóféle salátamaggal. Végre a kurátor felesége is beültette hagyma- és káposztapalántával. Ennyi jó szándék láttára kegyes lett az ég, és bő esővel öntözte meg a kertet. Két hét múlva aztán mindenki bámult, mikor a kert nagy részében az egymás háttára növekvő sokféle vetemény túl bő áldását meglátta, s mindenki mulatott, mikor az összehalmozódott jó szándékok kiderültek.

Ekkor Szabolcska már jegyese volt költeményei Piroskájának, Kun Erzsébetnek, a monostorpályi református papné rózsás arcú, kék szemű, sötét hajú szép leányának. Szabolcska a Gidófalvy párt kérte meg násznagyának. Együtt utaztak a Bihar megye északnyugati csücskében, az Alföldön fekvő Monostorpályiba, s 1893 májusa végén együtt hozták fel a szép ifjú menyasszonyt Marosfelfaluba. Kitűnt azonban, hogy a költő egészen álomvilágban járt akkor, midőn a bájos vadvirág körül szőtte rózsaszín álmait. Észrevette ugyan, hogy a szép fiatal leánynak nemcsak az életről, hanem sok ismeretről is hiányosak a fogalmai, de mindezt a költői ábrándok rózsaszínű szemüvegén nézve azzal biztatta magát, hogy saját

lelke finomabb női hasonmásának alakíthatja. Tovább szőtte tehát körülötte költői terveit, s nem vette észre, hogy mindannak, mire ő egy színes, boldog jövőt szándékozott felépíteni, alapjai nagyon ingatagok. A fiatal lányt ugyanis édesanyja úgy nevelte, vagy helyesebben úgy nem nevelte, hogy nemcsak a házaset, hanem egyáltalán a mindennapi élet legegyszerűbb dolgaiban és teendőiben sem volt a legkisebb gyakorlata sem. Így valóban szerencsésnek bizonyult, hogy az első utat együtt, a Gidófalvy pár kíséretében tették meg. A szegény fiatal leányasszonyka a tiszta alföldi vidékről csak Debrecen felé járva, sohasem látott például hegyeket, s midőn a Sebes-Körös völgyébe jutva, Erdély felé közeledtek, ezek láttára valósággal iszonyat szállotta meg, s folyton attól félt, hogy azok a vonatra és reászakadnak. Még szerencse volt, hogy az éj jótékony fátyola nemsokára eltakarta azokat szemei elől, s mire Erdély közepe tájára érkeztek, ott a jóval kisebb hegyek a Maros mentén távolabb voltak a vasúttól. A fiatalasszony Székelykocsárdon már alig akart továbbmenni, és halálosan kifáradva érkezett meg Szászrégenbe, hol Gidófalvyék vendéglátása után az ő kocsijukon mentek ki közös fészkükbe, Marosfelfaluba, a papi házhoz. Itt ismét senki sem várta őket. Lakásukat ugyan Gidófalvy legalább a megérkezett hozománybútorokkal és a legszükségesebb ágyneműkkel nagyjában berendezte, de a házfelszereléshez tartozó eszközök és tárgyak ládáit érintetlenül halmozódtak egyik szobában. Az új asszonyt ezek se érdekelték, mert senki soha nem tanította, hogy ezekkel mit kell kezdeni, és így nem kezdett semmit.

Két nap múlva Szabolcska megjelent Szászrégenben, és könyörögve kérte Gidófalvynét, hogy menjen ki és próbáljon valamit a feleségével, mert ő nem tudja, hogy mit kezdjen vele. Fekszik a díványon, nézi a mennyezetet és nem szól egy szót sem. Nem érdekelte semmi, így az ebéd ügye sem. Mikor a férje ebédidő közeledtére bement az irodából, és megkérdezte: Hát angyalom, mit ebédelünk? – csupán ennyit felelt: Maga tudja! A háztartás semmiféle ágában sem volt jártassága. Férje tojásokat szedett elő s rántottát készített, szalonját pirított rá, s tréfásan mosolyogva mondta: Na, most már én se kellene meghívjam magát ebédre. Így legényháztartásában lényegében csak annyi változás történt, hogy Szabolcska most már ön-maga helyett kettőjük szakácsává lépett elő. Így indult meg az életük.

(folytatjuk)

Emlékezzünk!

Adorjáni Károly

1878-ban született a Maros megyei Havad községben Eszter és Károly gyermekeként. Tanulmányait Nagyenyeden végezte. Pályafutását Marossárpatakon kántortanítóként kezdte, majd iskolaigazgató volt 1938-ig, nyugdíjazásáig. Az I. világháborúban a 22-es honvéd ezredben az első sorokban küzdött. 1914. november 5-én megsebesült és orosz fogságba került, ahonnan csak 1921 januárjában szabadult.

Adorjáni Károly jóérzésű református tanítóként sok jó tanuló marossárpataki gyermeket irányított főiskolára, egyetemre. Nyugdíjazása után a közügyek szorgalmazója és nagyon aktív résztvevője volt. A gazdakör, a tejszövetkezet és a helyi Hangya szövetkezet alapítója, ez utóbbinak később elnöke és vezetője lett. Közreműködése eredményeként 430 hold földet osztottak ki a falu lakóinak, ezáltal számos ma-

gyar otthon létesülhetett. Felesége, a pókai születésű Gödri Mária hét gyermekkel ajándékozta meg: Dezső, Ilona, Zoltán, Julianna, Károly, István és Mária, akik igencsak hasznos polgárai voltak a társadalomnak és a magyar közösségnek. Dezső, Ilona, István és Mária a pedagógusi pályát választották. Zoltán intézőként dolgozott az akkori állami mintagazdaságban. Julianna kántorként tevékenykedett, a református lelkipásztor felesége volt, a falu asszonyait kézimunkára tanította.

Marossárpatak lakói Adorjáni Károlyt munkásságának és példás életének elismeréseképpen post mortem díszpolgárrá avatták, a helyi iskola az ő nevét viseli, mellszobra az iskola udvarát díszíti. Gyermekei közül napjainkban már csak a 89 esztendő Mária él – becenevén Cukri, így ismeri a falu.

Adorjáni Károly

Az „Adorjáni nemzetség” 2003-tól minden év augusztusának első szombatján családi találkozót tart, mely Havadon, a református templomban veszi kezdetét és agapéval végződik. Természetesen nem marad el őseik sírjainak a meglátogatása és a közös fénykép készítése sem.

FARKAS DOMOKOS

Az Adorjáni család leszármazottai Havad község Kossuth Lajos-szobránál

**Szeretben
és békeességben gazdag,
boldog új esztendőt kíván
a Szászrégen és Vidéke
szerkesztősége!**

Támogatók:
RMDSZ, Communitas Alapítvány, az
RMDSZ országos szervezete, Nemzeti
Együttműködési Alap – Magyarország,
valamint Kósa Imre (Szászrégen).
Köszönjük támogatásukat!

Régen a tél is más volt...

Sokszor halljuk nagyszüleinktől, szüleinktől, hogy régen a tél is más volt. Bár már jól januárban járunk, és „nyakunkon” a farsangolás, jó még egyszer egy picit visszagondolni a karácsonyra... főleg azokra a régi szép karácsonyokra.

Vajon rég milyen is volt a karácsony? Vajon miért volt más akkor az ünnep? Talán ha megkérdezzük nagyszüleinket, dédnagyszüleinket, megtaláljuk a választ kérdéseinkre. Elbeszélgetve nagymamámmal, Németh Máriával, sok mindent megtudtam a régi ünnepéről. Megtudtam, hogy emlékezik vissza a régi karácsonyokra. Elmesélte, hogy több mint hetven évvel ezelőtt gyerekként hogy élte meg a karácsonyt.

Abban az időben is járt a Mikulás és az angyal, csak épp nem volt olyan bőkezű, mint ma. A fa alatt vagy a cipőkben csak dió vagy alma volt az ajándék. De ez óriási meglepetést és örömet okozott. A mai csillogó fények és gömbök helyett a karácsonyfát aranyozott dió, alma, keksz díszítette. A fa ágain égő gyertyák halvány fénye bevilágította a szobát. A gyerekek pedig csilagszórót gyűjtöttek. Nagymamám mesélte, hogy édesanyja mindig gondoskodott arról, hogy a karácsonyfát keksz és szaloncukor is ékesítse. Mindent maga készített. A megfőtt szaloncukormaszszát lapítóra nyújtotta, és kihűlés után kockákra felvágta. Ezt csomagolták fehér papírba, aminek a szélét csikokra bevágták. Az ünnepi asztalon szenteste töltött káposzta gőzölgött. A következő napokon a húisleves és sült sem hiányzott az asztról. A karácsonyi szokáshoz tartozott az is, hogy minden évben kalácsot, kenyeret és legtöbbször diós süteményt sütöttek.

Ezelőtt hetven évvel a szórakozás sem maradt el. Az ünnep minden napján bál volt, ami már délben elkezdődött, és éjfélig tartott. Ilyenkor mindenki felvette a szép ruháját. A kötény gyönyörű aszúrozott mintás volt, a mellény vitézkötéses.

Karácsonykor mindenki eljutott a templomba, és volt idő a rokonságot is meglátogatni. Mindenki szívében nagy volt a szeretet. Valójában ettől volt olyan különleges az ünnep, hogy ott volt a szeretet minden házában, minden ember szívében és lelkében.

Fotó: FAGY

Marosvécsen, hogy ne csak a nagymamám meséje alapján emlékezzünk a régi karácsonyra, kenyér- és kalácsütést szervezett a nőszervezet. Három nagymama – Medve Erzsébet, Medve Julika és Medve Katica – vállalta, hogy bemutatja, hogyan is készült régen a finom házi kenyér és kalács. Előkerült a rég nem használt dagasztótekenyő, amiben a tészta szép magasra nőtt. Hogy is készül a kenyér? A zsírprésen áttört krumpli mellé tették a lisztet, kovászt, sót, és langyos vízben felfuttatott élesztővel megdagasztották. Amíg a tészta kelt, a kalácsot is bedagasztották. Ugyancsak lisztet dagasztottak a langyos cukros-tojásos tejben felfuttatott élesztővel. Amikor a tészta már jó állagú volt, megolvasztott házi vaját keverték hozzá. A tésztát szintén kelni hagyták.

Amíg a tészta kelt, a mamák nem ültek tétlenül, a kemencehevítéssel voltak elfoglalva. Ahogy az öregek mondják, akkor jó a kemence, akkor sülni a kenyér, ha a kemence alja szikrázik. A szén kisedése után a mamák legelőször lángoskát sütöttek, amit lekvárral jóízűen el is fogyasztottunk. Ezt követően lisztet lapítóra nyújtották a kenyereket kiszaggatták, és sütőlapáttal a kemencébe helyezték. A gyerekekről is gondoskodtak, madárkát készítették a

dagasztótekenyő oldaláról levájt tésztából. A kenyér sütési ideje 2 óra.

Ezt követte a kalács előkészítése. A tészta egy részébe kakaót keverték. Lisztet lapítóra nyújtották a tésztát, erre helyezték a kakaós masszát, majd feltekerték. Kizsírozott tepsibe rakták, a feltekert tészta oldalát vajjal kenték meg, a tetejét pedig tojással. A kakaós kalács mellett rahátos is készült. Egy óra volt a sütési idő.

A megsült kenyereket a szokáshoz híven jól megverték, majd hagyták kihűlni, ahogy az öregek mondják, hagyták, hogy imádkozzon.

Munka közben a mamák népdalokat énekeltek. A finom illat betöltötte a szobát. Érződött a hangulatból, hogy öröm volt ez számukra, és hogy a szívük mélyén ők is boldogan újraélték a lánykori karácsonyukat. A Jóisten tartsa meg a mamákat sokáig, hogy még hosszú ideig mesélhessenek nekünk, és tudják átadni főzési, sütési ismereteiket.

Kívánom, hogy mindenki házába költözzön be a szeretet, de nem csak karácsonyra, hanem jusson belőle az év minden napjára!

Békés, boldog új esztendőöt kívánok minden kedves olvasónak!

GORBAI MÁRIA MELINDA

Gólyabál a gólyáknak

MISS ÉS MISTER MADISZ 2015

2015. november 6-án ismét lezajlott az immár hagyományossá vált Madisz-gólyabál, melyen a főszerep a Lucian Blaga és Petru Maior középiskolák gólyáié volt. A végzős diákoknak a szervezésbe besegített a frissen megalakult Szászrégeni Ifjúsági Szervezet (SZISZ) is. Az, hogy miből is álltak az előkészületek, a felkészülés és végül maga az

est, úgy gondolom, azok szavaival sokkal jobban ismertethető, mint ha én, aki csak nézőként és szurkolóként vettem részt az eseményen, mesélném el önöknek. Ezért megkértem a szervezők egyikét, valamint a két győztest, hogy pár szóban ismertessék gondolataikat, élményeiket, azt, hogy mit is jelentett számukra ez a rendezvény.

Bartis Edwina, XII. B:

– Számomra szép volt, először is azért, mert jó társaság gyűlt össze a próbák során, nagyon összekovácsolódtunk szervezőkként, és azóta is sok időt töltünk együtt. Másrészt, próbát egy héten kétszer tartottunk, délutánonként, és ezalatt megtanítottuk a kicsiknek a járást, az állást, a bemutatkozó szövegeket, elemeztük a magánpróbáikat, ruhákat szereztünk stb. Azonkívül a próbák után mi, a szervezők ott maradtunk, és elosztottuk a feladatokat: támogatók keresése, nyomtatás, meghívók, plakátok és még sorolhatnám. Megbeszéltük, és sokat próbáltuk a szünetek kitöltését is, a divatbemutatót, a táncokat. Maga a péntek este nagyon szépen zajlott le, meglepetés volt, hogy mindenki tudta a helyét, szépen közreműködött, és nem volt fejetlenség. Per-

sze nagy volt az izgalom, de a kicsik és a szervezők együtt dolgoztak.

Tavaszi Anita – Miss Madisz 2015:

– Amióta tudok a Madisz-gólyabálról, az volt az álmom, hogy részt vegyek rajta. Így könnyű volt eldönteni kilencedik elején, hogy induljak-e. Persze, a barátok is bátorítottak, én meg arra gondoltam, hogy veszíteni semmit sem fogok, miért ne próbálnám meg?! Amikor beválasztottak, nagyon örültem, de még csak ekkor kezdődött a kemény munka. Hentente voltak próbáink, amelyek során összebarátkoztunk a versenytársakkal, a szervezőkkel, és lassan jó csapat lettünk. Annyi minden miatt aggódtam, főleg az utolsó pár héten, hogy teljesen megfeledeztem magamról, és egyszer csak arra ébredtem, hogy

csupán egy nap van hátra november 6-ig. Mindenki izgult, a próbák egyre fárasztóbbak lettek, de sikerült létrehozni, amit elterveztünk. Ha az előadás napját egy szóval kellene leírnom, az a *rohanás* lenne. Már mindenki az öltözőben volt, készülődött, izgult, bátorítottuk egymást, a szövegünket ismételtük magunkban, és ekkor kezdetét vette a rendezvény. Amikor először kellett bemenni a színpadra, meglepődtem magamon, de valahogy nem izgultam, csak alig vártam, hogy én következem, hogy bemehessek. Az egész előadás csodálatosan zajlott le. Minden úgy történt, ahogy elterveztem. A legjobb érzés pedig az volt, amikor megjelentem a színpadon, és annyian kiáltottak, meg tapsoltak. Mindez bátorságot adott, és ekkor jöttem rá, hogy életem egyik legjobb döntése volt jelentkezni. Végző soron nem az a fontos, hogy ki hányadik lett – persze, azért csodás érzés volt, amikor utoljára mondták ki a nevem –, hanem az, hogy feledhetetlen élménnyel gazdagodtam, hogy részese lehettem valami gyönyörűnek, a Madisz-gólyabálnak.

Erős Gergely – Mr. Madisz 2015:

– Ahhoz, hogy jelentkezzen a Madisz-gólyabálra vagy akármilyen versenyre, szükséged van egy adag önbizalomra és ambícióra. A felkészülés során sajnos elég sok óráról hiányoztunk, ami nem volt előnyös a tanulás szempontjából,

Folyik a verseny

viszont ha már vállaltuk, végig is kellett vinnünk. A pénteki napot teljesen a felkészülésre szántuk. Főpróba, magánprodukció begyakorolása, ruhák előkészítése, lányoknak a fodrász meg a smink, a kellékek összeszedése stb. Egyre jobban közeledett a délután 6 óra. Mindenki idegeskedve tördelte az ujjait, helyben tapogott vagy járkált kezdés előtt az utolsó órában. Hat óra előtt az öltözőben mindenki felvette a saját évének megfelelő ruházatot, tudniillik mind a nyolc pár egy adott évtizedet képviselt a XX. századból (én az 1970-es éveket). A kort jellemző trapéz nadrág, magas nyakú blúz és szürke zakó volt rajtam. Álltunk a színpad mögött. A fiúk a bal, a lányok a jobb felén. Tudtuk, hogy rengetegen vannak a nézőtéren. Érezhető volt a feszültség a levegőben. Komolyan mondom, a gyomrom a torokban volt... S akkor eljött az én időm. Utolsó előtti voltam. Nehéz volt végignézni, végighallgatni, ahogy az előttem levő párok mind kivonulnak. Szemben láttam Anitát. Mosolygott, ezért én is béna mosolyt erőltettem az arcomra. Egyből csend lett. Tudtuk, hogy mi következünk, hát elindultam. Ő is elindult – folyamatosan mosolyogtunk –, középen találkoztunk, majd kézen fogva előresétáltunk. Előbb ő, majd én mutatkoztam be. Addig volt baj, amíg először meg nem szólaltam a mikrofonba... azt hittem, megáll az idő. Hála istennek, semmi baki nem történt. Beálltunk a helyünkre, és jött a „meglepetés”.

Számítani lehetett rá, hogy táncolnunk kell majd, de akkor is érdekes volt. Az első tánc még elég feszült volt, de egy idő után elengedtem magam, már-már csodálkoztam. Mindezek után levonultunk a színpadról. Aztán következett az úgynevezett koktéluhuha. Ez abból állt, hogy mindenki magára öltötte a legszebb, nem elegáns, bulizós ruháját. Ebben a szerelésben ismét kivonultunk a színpad-

ra, és megmutattuk magunkat. Szerencsére ezúttal semmi meglepetést nem szántak nekünk a szervezők. Miután mindenki végzett, következtek a magánprodukciók. Én egy humorizált verset adtam elő, címe: Egy gondolat bánt engemet. Viszont maga volt a pokol kivárni, amíg az előttem levők mind bemutatják produkcióikat. Régen idegeskedtem annyit, de lejárt, és következett a fürdőruhás bemutató. Ekkor már érezhető volt a megkönnyebbülés, mindannyian tudtuk, hogy már nincs sok hátra. Mindenki próbálta a legtöbbet kihozni magából. Ez a bemutató nagyon hamar lejárt. Szinte alig emlékszem rá. Csak futás ide-oda, s vége volt. Viszont ezután következett a nagy bumm, az estélyi ruha. Magunkra vettük a legelegánsabb ruhánkat. Miután mindenki bemutatta a ruhakölteményét, párokban szépen felálltunk félkörben, és ekkor következett a második „meglepetés”, amely abból állt, hogy kaptunk két-két kérdést, amelyekre a legjobb tudásunk szerint kellett válaszolnunk. Itt volt egy adag izgulás, hogy tudjuk-e a választ vagy sem, tudniillik a kérdéseket nem ismertük. Miután ez is lejárt, lassan levonultunk a színpadról, s mindenki megnyugodott. Látszott az arcon, hogy „huhh”.

Na de még nincs nagy pihi, hiszen az eredményhirdetés, amit mindenki oly nagyon várt. Estélyi ruhában álltunk ki a színpadra, várva az „ítéletet”. Komolyan beszélék, rosszabb volt, mint az elején. Izgatott volt mindenki. A sok fény, látványfüst meg egyéb mindannyiunkat lefárasztott. Hát vártunk. Tudtuk, hogy a két bemutató már tudja az eredményt.

Nyertesek

Elkezdődött. Még jóformán fel sem fogtam, mi történik, amikor már a harmadik helyezett díjait osztották. Itt került díjazásra Miss és Mr. Népszerűség. Eddig mind szép és jó, de a nevem még mindig nem hangzott el. A feszültség akkor hágott a tetőfokára, amikor a következő sem az én nevem volt. Ketten maradtunk még versenyben. Többször összenéztünk Haralddal, és abból a tekintetből sok mindent ki lehetett olvasni. Abban a pillanatban, amikor elhangzott a második helyezett neve, amely meglepesemre újból nem az enyém volt, hatalmas megkönnyebbülést éreztem. Mintha megszabadítottak volna valamitől. Pillanatnyilag nem tudtam felfogni, nem tudtam, mit csináljak, csak minden zajlott körülöttem. Átvettük a díjakat, fogadtuk a gratulációkat, s a színpad egyből megtelt. Mindenki gratulálni akart. Érdekes érzés, amikor mondhatni körülötted forog a világ. Sokan voltak ott, puszi meg kézfogás, ilyen ügyes meg olyan ügyes voltál. De ez sem tartott sokáig. Rögtön össze kellett pakolni, összeszedni a dolgainkat. Végül mindenki a maga módján ünnepelt. Este, mikor lehajtottam a fejem a párnára, nagy zúrvavart éreztem... Hogy ki? Én? Mégis én?

SZABÓ E. ESZTER

KEMÉNY JÁNOS MŰKEDVELŐ SZÍNJÁTSZÓK VII. SZÁSZRÉGENI TALÁLKOZÓJA

A Humana Regun Egyesület és az Eugen Nicora Művelődési Ház szervezésében hetedik alkalommal került sor a Kemény János műkedvelő színjátszók szászrégeni találko-

zójára. Hat csoport hét darabot adott elő. Volt mesejáték, mesedráma, bohózat és dráma. Voltak gyerekcsoportok, tinédzserek és felnőttek is.

Találkozni és megmaradni

Lapunknak *Menyei Ildikó*, a Humana Regun Egyesület elnöke elmondta:

– Sajnos az elmúlt esztendőben nem tudtuk megrendezni a találkozót, mivel a tavaly ebben az időszakban újtották fel a művelődési házat. Ebben az esztendőben (sz. m.: 2015-ben) tehát egy szebb, barátságosabb hajlékban zajlott a VII. találkozó.

Mint annyiszor elmondtuk már, nem versenyezni gyűltünk össze. Célunk a találkozás, baráti kapcsolatok kialakítása és nem utolsósorban a közönség szórakoztatása. Mindezek mellett emlékezünk is, arra a Kemény Jánosra, akinek szívügye volt az edélyi magyar színjátszás.

A legrégebbi résztvevők

A találkozó legrégebbi, évente visszatérő csoportja az **erdőszentgyörgyi Bodor Péter Színkör**. Nagyrészt középiskolásokból álló csoport, de vannak közöttük fiatalabbak is, akik több éve vesznek részt a csoport munkájában és a kőrispataki nyári színjátszó táborban. A szászrégeni találkozón Mrozek **Szerenád** című darabját adták elő Nagy István Péter, a budapesti Színművészeti Egyetem rendező

Rosszcsontok

és színész szakos hallgatójának rendezésében. A csoport vezetője Kovrig Magdolna tanárnő.

Másodszor jöttek el

A **sepsiszentgyörgyi Visky Árpád Színjátszó Társulat** másodszor mondott igent a meghívásra. A csoport harmincéves múltra tekint vissza. Tagjai között vannak, akik már 25 éve a csapathoz tartoznak, azonban mostani előadásukat a társulat legfiatalabbjai mutatták be. A darab címe **Etűd**, melyben két fiatal lány sorsát kísérelték figyelemmel a nézők. Rendező Deme Róbert. A csoport vezetője Komis Sándor.

A két szászrégeni líceum is képviseltette magát

A **Rosszcsontok** a Petru Maior Technológiai Líceum VI. B osztályos tanulói, az immár 14 éve működő csoport jelenlegi tagjai. Mint nevük is elárulja, róluk lehetne megmintázni az ízig-vérig tinédzserek szobrát, bár ez egy kicsit „hangos” mestermű lenne.

Szívből tudnak örvideni a sikernek, s volt is benne részük. Bár ez a tevékenység óriási erőfeszítés számukra, hiszen órák után próbálnak, energiájuk kikapadhatatlan – a rendező viszont nem, s ilyenkor szokott „a kalap a földre kerülni”, tudják ők, hogy ez mit jelent!

A **sonkádi Egyed gazda** című mesejátékot mutatták be. A darab

Fantázia

szerezője J. R. Tolkien, színpadra alkalmazta Trencsényi Katalin. A darabot a csoport vezetője, Dénes Magdolna rendezte.

A **Fantázia** csoport 2010-ben alakult, a Lucian Blaga Technológiai Líceumot képviseli. 9., 10. és 12-es diákok alkotják. Számos fesztiválon vettek részt, többek között a derecskei (Magyarország) **Minősítő Diákszínházi Fesztiválon**.

Két rövidebb Horváth-Péter darabbal léptek fel. Az első egy vígjáték, címe **Hófehérke és a hét törpe 2.** Ez nemcsak a gyerekeknek, hanem a felnőtteknek is szól, arról, hogy hogyan néz ki a mai világban egy felnőtteknek szóló mese. A második darab Horváth Péter **Napi hét perc** című drámája volt. Ez egy szomorú valóságot mutat be, nem ítélni akar, hanem ráébreszteni a valóságra. Egy szomorú adat a felmérések között, de vajon gyermekeink is így élnek meg?

Mindkét darabot Sükösd Levente rendezte.

A házigazdák

A szászrégeni **Csim-Bumm ifjúsági és gyermekszínházi csoport** az Eugen Nicoară Művelődési Ház keretében tevékenykedik. Jelenleg 10 tagja van, V-VI-VII. osztályosok. Az erdőszentgyörgyi találkozón a hangulatos csoportmunkáért díjazták őket. Andersen A kis gyufaárus lány című mesedráájának átdolgozott változatát adták elő. A darabot a csoport vezetője, Fábíán András rendezte.

A **Szászrégeni Népszínház** 2006 őszén – a Kemény család beleegyezésével – felvette a Kemény János-társulat nevet. Amikor csak teheti, részt vesz a

Csim-Bumm

Fotó: FAGY

gyergyói, a kovásznai, a sepsiszentgyörgyi és az erdőszentgyörgyi amatőr színjátszók találkozóján. Csatatukat jelen pillanatban 10 különböző életkorú és tevékenységű színjátszó alkotja.

– *Céljaink közé tartozik megmaradni és átmenteni értékeinket az utókornak, fenntartani a magyar közművelődési életet nemcsak a színháztársaság, hanem a magyar kultúra más terén is, valamint fejleszteni a kapcsolatokat a környék és az anyaország műkedvelő színjátszó csoportjaival, közvetlen, baráti viszonyt alakítani ki a társulatokkal* – nyilatkozta Gyerkó Zsombor, a csoport egyik tagja.

A **tisztás** című drámát adták elő. II. világháború, az oroszok és a kommunisták elől bujdosó székelyek, emberi sorsok, elveikhez hűségesek, árulók és megtértek világa. Egy világ, ahol sokszor megtagadják az Istent, de ugyanolyan sokszor vissza is térnek hozzá. A darabot a csoport tagjai – Fábíán András, Gyerkó Zsombor és Boldizsár Attila – rendezték.

A rendezvényen a csapat elköszönt – remélhetőleg csak ideiglenesen – Fülöp Bernadettól, mindannyiuk Dettyjétől, aki jövő ősztől tanulmányait más

helységben folytatja. Detty a Csim-Bumm, a Fantázia és a Csillagösvény diákszínházi csoportok mellett a Népszínház tagjaként is kivette részét a szászrégeni magyar műkedvelő színháztársaságból. Köszönjük, hogy voltál nekünk!

A résztvevők emléklapokat és emléktárgyakat kaptak. A találkozó közös vacsorával zárult. A rendezvény támogatói Szászrégen önkormányzata, az RMDSZ, a Communitas Alapítvány és a Humana Regun Egyesület voltak.

Népszínház

FÁBÍÁN ANDRÁS GY.

A mi derék Miksánk!

KÖNYVBEMUTATÓ

December 17-én a szászrégeni Petru Maior városi könyvtárban Radu Țuculescu író, publicista, dramaturg, tévészerkesztő, műfordító német nyelvből fordított **A mi derék Miksánk!** című könyvének a bemutatására került sor.

A Marosvásárhelyen született Radu Țuculescu gyermekéveit Szászrégenben töltötte. Diákéveiben egy színjátszó és pantomimcsoportot hozott létre. Eredeti darabokat és a világ drámairodalmának ismertebb darabjait ültette színpadra, míg le nem tiltották a színjátszó csoportot. Később, rendezőként hivatásos színházakban is dolgozott. Előadásaival nemzetközi találkozókra vett részt Magyarországon, Franciaországban, Lengyelországban, Csehországban, Olaszországban, Kanadában, Marokkóban.

Regényeit, rövidprózáit, színműveit, fordításait többször díjazták. A Garabontzia Kiadó gondozásában, Kleindl László összeállításában megjelentetett **A mi derék Miksánk!** című könyv színműveket tartalmaz, Bertóti Johanna és Büki Attila fordította magyarra. A kötetet, mely köznapjainkról, valós élethelyzetekről szól, Rákóczi Kinga, a Marosvásárhelyi Rádió szerkesztője méltatta. A sikeres szerző gyermekéveiről és a könyv szereplőiről szellemesen mesélt, mosolyt csalva a résztvevők arcára. Várjuk további munkáit!

MENYEI ILDIKÓ KÖNYVTÁROS

Adventi lelki táplálék

KÖNYVBEMUTATÓ BERESZTELKÉN

A szeretet vasárnapján advent harmadik hetében nagytiszteletű Szász Attila esperes úr igehirdetésének örvendhetek a beresztelki reformátusok.

A vezérige, Jónás könyvéből a második rész nyolcadik verse – „Amikor elcsüggedt a lelkem, az Úrra gondoltam...” – magvas üzenetet tartalmazott az elanyagiasodott világban a keresztény embernek. Nemcsak kenyérrel él az ember, szükség van naponta lelki táplálékra, melyet a szentírás nyújthat számunkra.

Ahogy Jónást is megtanította imádkozni, úgy Isten ma is utána megy a reményt vesztett embernek. Az imádság lelki kapaszkodó, létra, kapcsolatteremtő ember és Isten között. Az adventi várakozásban is szükségünk van megbocsátásra, mert ha az Úrra nézünk szüntelen, a zsoltár szerint megváltozhat az életünk. Lelki gazdagsággal telítődik életünk az imádkozás által.

Szász Attila esperest és az egybegyűlteket Szabó András, a beresztelki gyülekezet gondnoka köszöntötte.

Az istentiszteletet és köszöntést könyvbemutató követte. Két könyvet ismertettek a gyülekezet tagjai

val. Az egyik Szép Eduárd lelkipásztor **Hogyan legyenek gazdag** című könyve, mely 21 prédikációt tartalmaz, három sorozatban. Ahogy a szerző nyilatkozott, az egyensúlytalanság, a *mindent a testnek, semmit a léleknek* készítette második könyvének megírására és kiadatására. A kötetet Szász Attila, a Görgényi Református Egyházmegye esperese mutatta be, aki az előszót is írta.

A második könyvet a Maros-mezősi Egyházmegye lelkipásztori közössége írta, és 72 igehirdetést tartalmaz. Címe: **Mi pedig Krisztust prédikáljuk**. A vasárnapi és ünnepnapig igehirdetések a református Bibliaolvasó Kalauz 2016. esztendejére kiírt igeszakaszai alapján íródtak. A kötetet Szép Eduárd beresztelki lelkipásztor mutatta be.

Hasznos olvasmány mindkettő, nem csak lelkészeknek. Lelki táplálékot nyújthatnak bármelyik embernek. Lelki kenyér van mindkét könyvben. Isten áldása legyen a szerzők életén!

DEMETER ARANKA TANÍTÓNŐ

Mesepszichológia

Az RMDSZ Nőszervezete meghívására december 8-án városunkba látogatott és előadást tartott dr. Kádár Annamária. A rendezvénynek a Radnótfája úti református kis templom adott otthont.

Dr. Kádár Annamária pszichológus egyetemi adjunktus a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Pszichológia és Neveléstudományok Karán. Műsorvezető-szerkesztője az Erdély TV Pszichotrillák című műsorának. Dolgozott iskolapszichológusként és többször tartott előadást a Nyitott akadémián. Rendszeresen tart az érzelmi intelligencia fejlesztését célzó tréningeket is.

Diplomamunkájában és doktori disszertációjában több mint ezer, gyermekek által írt mesét vizsgált meg. Két könyve jelent meg: Mesepszichológia 1-2, melyek a mesének az érzelmi intelligenciára való fejlesztésében játszott szerepére hívja fel a figyelmet, illetve a szülő–gyerek kapcsolat útvesztőire, és a „kényes” nevelési helyzetekben nyújt segítséget.

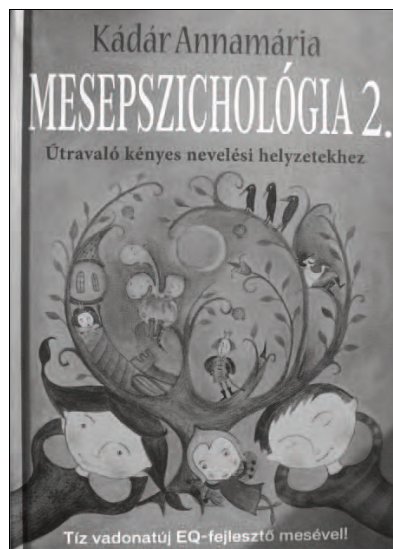
Az előadásból megtudhattuk, hogy mennyire fontos a gyermekünkkel töltött idő, az esti mese és annak hangulata, valamint azt is, hogy nem árt néha lazítani, vagyis „pizsamanap”-ot tartani – ahogy a pszichológus mosolyogva megfogalmazta.

A mesék világából sok mindent magunkkal vihetünk felnőttéletünkbe. A bátorságot, az „egy életem,

egy halálom, csak azért is megpróbálok” szellemét, azt, hogy a jó mindig elnyeri a jutalmát, a gonosz pedig méltó büntetését, még akkor is, ha ez néha késik. Azt, hogy keressem meg a saját utam, és azon haladjak. Mindig szemtől szembe, tisztességes eszközökkel harcoljak és a vereséget is el tudjam fogadni. Álmaimat ne adjam fel, küzdjek meg azért, ami nekem fontos.

Az előadás magával ragadta a zsúfolásig megtelt templom közönségét. Nagyon tanulságos volt, és ugyanakkor szórakoztató, az előadó finom humorának köszönhetően. A jelenlevők a végén kipróbálhatták szerencsájukat a tombolahúzáson, dedikálthatták a megvásárolt könyveket. Reméljük, még lesz részünk ilyen tartalmas előadásokban.

FÁBIÁN GIZELLA

G o n d o l a t o k

Kádár Imre

(1894. január 12., Komárom – 1972. november 13., Budapest)

Dr. Kádár Imre remek szervezőtehetséggel megáldott színházigazgató volt, mellesleg költő, műfordító és univerzálisan művelt ember.

Kemény János megbízásából elvállalta a csőd szélére jutott kolozsvári Magyar Színház újjászervezését. A Keleti Újság főmunkatársa volt, és ott volt az Erdélyi Szépmíves Céh alapítói között is.

Alapító tagja és aktív résztvevője volt a marosvécsi Helikon-találkozóknak, a Kemény Zsigmond Társaság tagjai közé választotta, de maradt ideje vers- és prózakötet kiadására is. Művei írói tehetségről tanúskodnak, de elszöktek, kiérleletlenek (Bujdosó ének – verseskötet, Nászrepülés, A fekete bárány – regények, A havas balladái – műfordítások románból).

Élete utolsó szakaszában szembe kellett néznie a fajüldözéssel, számos megaláztatáson ment át. Kemény János bátor helytállásának és anyagi áldozatának köszönhető, hogy feleségével és nevelt lányával kiszabadult a Gestapo kezéből. A háború végén a közben kikeresztelkedett Kádár Magyarországra távozott, ahol református lelkész, zsinati tag, egyházkerületi főgondnok, teológiai professzor lett.

Találó az a megállapítás, hogy Kádár Imre „a két világháború közötti irodalom és művészeti életünk egyik legszínesebb, legtöbb vitára okot adó alakja”.

Forrásanyag: Adamovits Sándor: A vécsi vár vendégei, 2005

A Görgényi Református Egyházmegye templomai (25.)

MAGYARFÜLPÖS

Magyarfülpös Szászrégentől 9 km-re délnyugatra, a Kolozsvár–Szászrégen országút mellett, az Egres-patak bal partján fekszik.

A Mezőség kapujában fekvő, a hajdani Kórodi család ősi váráról először Kóródfülpösnek, aztán évszázadokig Magyarfülpösnek, ma Nagyfülpösnek nevezett református egyház templomának építési éve ismeretlen. Az első adatok 1319-ből valók, de csak a községet említik Nagfülpus néven.

Egy 1332-37. évi pápai tizedjegyzék viszont említi a fülpösi papot, tehát ekkor már temploma is kellett legyen. Eszerint a templom a 14. században épülhetett, gótikus stílusban.

A középkori keresztyén templomoknál szokásos kelet–nyugati tengelyen elhelyezett hajóból és szentélyből áll. A főépítmény két különböző korból származik. A hajó a 14. században, míg a szentély a 15. század derekán épült. Az építmény a századok folyamán kisebb-nagyobb átalakításokat szenvedett, eredetisége és értéke kárára.

Jelentős átalakítás akkor történt, amikor a szentély boltozatát leszedték, s a köveket évszázadokig a cinterem feljárójához lépcsőnek használták. Ezeket az 1968-as javításkor felszedték, s megőrzésre a templom belsejébe helyezték.

A harangláb

A templom történetében jelentős az 1642-es év, amikor I. Rákóczi György erdélyi fejedelem és felesége, Lorántffy Zsuzsanna patronálása mellett restaurálták. Ekkor kapta a hajó a fekete-vörös-fehér színekben tobzódó festett kazettás mennyezetet, amelyen ma is olvasható az „Operant virginis M.sex.42, in mense november expistina

A magyarfülpösi református templom

desolatione, cum... Dei restaurantum...” kezdetű latin nyelvű szöveg.

Ugyanekkor készült a – tancsi temploméhoz hasonló – magas, csúpos fedél, amelyet az 1912. évi tornádó összetört. A megrongálódott kazettákat a budapesti Néprajzi Múzeumba szállították, ahol ma is láthatók.

Számos, a korábbi építkezésekből megőrzött értékes műrészlet napjainkban is megtekinthető: kőből faragott déli ajtó a 15. századból, s ennek eredeti vashúzóval ellátott ajtószárnya a 18. századból (ritka barokk kori asztalosmunka, belső oldallapján egy Rákóczi korabeli kardos vitéz körvonalalaival); diadalív faragott bácsi kőből; szentségfülke alapfalai; sekrestyeajtó pálcaműves faragott kókerete a 15. századból; a nyugati karzatfeljáró oldallapja 1642-ből; harangláb (népi faragómesterek munkája) a 18. századból; cinteremkapu és a portikusok a 19. századból.

A templom utolsó komoly felújítása 1992-93-ban történt a gyülekezet és a hollandiai hazerswoudi testvértelepülés hathatós támogatásával.

Lelkészei: Szabados György (1808–1817), Parda Márton (1818–1837), A. Csernátoni Csiki László (1837–1852), Zihirchi Pál (1852–1891), Szegedy Miklós (1891–1894), Kövendi Kálmán (1896–1912), Ignác Lajos (1913–1920), Veszprémi Demeter (1921–1924), Soós Sándor lévita tanító (1925–1934), Farkas Jenő (1934–1944), Magyarosi Árpád (1983), Ady István (1984 – mind a mai napig).

ADY ISTVÁN LELKIPÁSZTOR
(folytatjuk)

(Magyari Hunor – A Görgényi Református Egyházmegye templomai)

Irgalom -itthon

Napjainkban a társadalom egyre több tagját foglalkoztatja a gondolat, hogy elhagyja otthonát, és elmegy „szerencsét próbálni”, mely szerencse lehetőségeit kizárólag a határon túl látja. Sajnos, egyre többen vannak, akik elhagyják szülőföldjüket egy jobb helyzet és megélhetés reményében. A fiatalok, tinédzserek, akik tulajdonképpen egy társadalom megmaradásának a biztosítékai, már egyre többen érdekeltek az efféle lehetőségek megkaparintásában (külföldi munkalehetőségek, amelyek jobb anyagi lehetőségeket nyújtanak). Ennek érdekében 2015. december 9-én a Petru Maior Technológiai Líceum, a Szászrégeni Római Katolikus Plébánia, valamint a Rákóczi Szövetség együttes szervezésében tartott előadást Kémenes Lóránt türi plébános Irgalom-itthon címmel, melynek célja az itthon maradás fontosságának ismertetése volt.

Az előadáson megközelítőleg 130 személy vett részt (diákok és tanárok egyaránt). Az előadó frappáns, érdekes és számos példával dúsított előadása igencsak érdekesnek és figyelemfelkeltőnek bizonyult, hiszen a témát több szemszögből is megközelítette, és nem arról szólt, hogy ezért vagy azért kell feltétlenül itthon maradnunk, hanem megpróbált többféle lehetőséget bemutatni nekünk, ami mind arra vár, hogy éljünk vele. Kihangsúlyozta, hogy bárhova elmehetünk, de ne felejtünk el visszatérni egy idő után, hisz nekünk itt a helyünk, nem hiába születünk ide, és sehol máshol nincs a Földön még egy olyan hely, amely

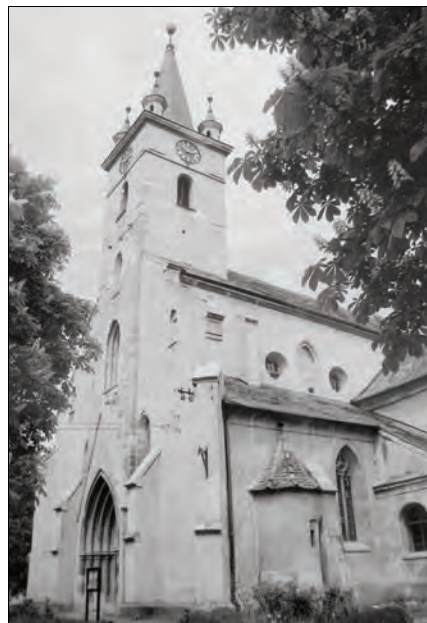
annyira közel állna hozzánk, mint a saját szülőföldünk. Ugyanakkor azokat az akadályokat is fölmutatta, amelyekbe beleütközhetünk életünk során, ha bevállalunk bizonyos dolgokat, valamint képesek leszünk áldozatokat hozni, s nem félreállni a megpróbáltatások elől (ezeket mind személyes példákkal támasztotta alá). Arra is rávilágított, hogy nemcsak az eszünk, hanem a szívünk is mindig a helyén kell legyen, így könnyebben átjuthatunk az akadályokon.

Az előadás második része emberi magatartásunkra, szellemi létünkre vonatkozott, ez pedig az irgalom volt. Helyt kell tudnunk állni minden egyes pillanatában az életünknek, bármilyen megpróbáltatások várnak ránk, és szeretnünk kell a SZÖSZI-*ket* (szeress őszintén, szívből, ingyen.) Ez volt az előadás utolsó frappáns kifejezése, amely meggyőződésem szerint mindenki elméjébe beleégett, s tulajdonképpen ebben a négybetűs rövidítésben benne van minden, ami a jó, boldog élet kulcsa lehet. Végezetül kijelenthetem, hogy jó volt végighallgatni egy ilyen példaértékű, pozitív gondolkodású, vicces, laza személy szenzációs előadását egy már elcsépeletnek hitt témáról, hiszen az előadás végére rádöbbenett hallgatóit, hogy az élet nem tálcán kínált habcsók, viszont azzá tehetjük, ha van hozzá elég motivációnk, hisz minden rajtunk áll vagy bukik.

**SZABÓ EMESE ESZTER, XII. B
(PETRU MAIOR TECHNOLOGIAI LICEUM)**

Képek cenzúra nélkül

Evangelikus templom

Múlt és jelen

Tények Tények Tények Tények

Élelmiszer a rászorulóknak

A Diakónia Keresztény Alapítvány szászrégeni fiókja több száz élelmiszercsomagot kapott Németországból. A csomagokat – melyek nem romlandó élelmiszert tartalmaztak – a Diakónia munkatársai, a radnótfájai református egyházközség presbitériuma és az RMDSZ Nőszervezete juttatta el a betegekhez, idős emberekhez és nehéz anyagi helyzetben lévő családokhoz.

Korrupciós perek Maros megyei településvezetők ellen

A Korrupcióellenes Ügyészség (DNA) decemberben három Maros megyei település polgármestere, több köztisztviselő, illetve közgyűlési képviselő ellen emelt vádat. A leginkább érdeklődésre tartó ügy nyilván a Marosvásárhely polgármestere ellen indított, a Hargita megyei törvényszéken kezdődő korrupciós per, de hasonló eljárás van folyamatban Nyárádtó polgármestere és Szászrégen polgármestere ellen is. A DNA közleményeiben hangsúlyozzák: az ártatlanság vélelme megilleti a vádlottakat. *(Népújság – Antalfi Imola)*

Új alpolgármestere van Szászrégennek

Rendkívüli ülésen szavazták meg Ovidiu Marian PSD-s önkormányzati képviselőt Szászrégen alpolgármesterének.

Alpolgármestere már augusztustól nem volt a városnak, így decemberben rendkívüli tanácsulást tartottak, hogy megoldást találjanak a helyzetre. Az ülésen Nagy András volt polgármester, az RMDSZ-frakció vezetője elmondta, bár magyar kollégái győzködték, hogy vállalja el a jelölést, ő „nem kívánja mások nyomorúságát kihasználni”, hogy ilyen módon kapja vissza a városvezetői tisztséget. Az ülésen végül az önkormányzati képviselők két személyt jelöl-

Megjötték a csomagok

tek: a szociáldemokrata Ovidiu Marian és a nemzeti liberális Claudiu Bândilát.

Az első szavazás után egyikük sem kapta meg a többség voksát, a második szavazás eredményeképpen Ovidiu Marian lett Szászrégen alpolgármestere. *(Krónika – online)*

Újabb célok, feladatok – az RMDSZ Nőszervezetének munkájáról

Ülésezett a Szászrégen kerületi RMDSZ Nőszervezetének új elnöksége. Beszélgettünk, tervezgettünk, ismerkedtünk. Több témát is sikerült megbeszélni, és az eddigi tevékenységeket az alábbiakkal egészíténénk ki:

1. Leszögeztük: az első ismerkedő, családi összejövetel januárban lesz Disznajón. Ezt követi majd a közös farsangi bál Holtmaroson. Egy év alatt sorra kerül az összes település. Ennek a célja az, hogy jobban megismerjük egymást, tanuljunk egymástól és tovább tudjuk „szélesíteni a kivágott utat”.

Az új elnökség

2. Katona Éva marosvécsi alelnök ötlete alapján szeretnénk, ha minden településen albumot készítenének az elmúlt kétévi tevékenységről, amit persze folytatnának ezután is. Így sikerül munkánkat megőrizni a következő generációnak.

3. Újra el szeretnénk indítani az *Utazás a nagymamával* projektet. Így minden településen a kíváncsi gyerekek sok mindent megtudhatnak a múlttól.

4. Más településeken is meg szeretnénk alakítani a Nőszervezetet.

5. November 21-én Marosvécsen mellrákmegelőzési céllal előadásra került sor és tapintásos kivizsgálásra. Ezt folytatni szeretnénk Fülöpösön és kerületében. A tevékenységre már sor került Üvegcsűrön és kerületében.

6. Az Iskola másként héten kerületünk falumúzeumait, táncsoportjait, illetve a kerület más jellegzetességeit szeretnénk meglátogatni. Méhészkedést tanulhatunk ezen a héten Finna Imolától Üvegcsűrön.

7. Továbbra is szeretnénk folytatni az adománygyűjtést. Így biztos, hogy mosolyt tudunk varázsolni a rászoruló arcára. (Gorbai Melinda)

Adventi kórustalálkozó Magyarrégenben...

Advent harmadik vasárnapján kórustalálkozót tartottak a magyarrégeni református templomban. A jelenlévőket Biró Sándor lelképásztor köszöntötte. Felléptek a helyi vegyes kar mellett a kispülpösi, a gornyeszegi református egyházközség, valamint a

A magyarrégeni kórus

szászrégeni római katolikus és evangélikus egyházközség kórusai. Karácsonyi verset szavalt Ilyés Pál gyülekezeti tag. A rendezvény szeretetfogadással zárult.

...és Szászrégenben

Advent negyedik vasárnapján a szászrégeni belvárosi református templomban is megtartották az immár hagyományossá vált adventi kórustalálkozót. Fellépett a helyi római katolikus egyházközség kórusa, az evangélikus egyházközség kórusa, a radnótfájaiak ifjúsági kórusa és zenészei, természetesen a szászrégeni református egyházközség Piccolino gyermekkara és az egyház vegyes kara sem hiányozhatott a rendezvényről. A rendezvény itt is szeretetfogadással zárult.

Tánc a táncban – néptáncelőadás

December 17-én Tánc a táncban címmel néptáncelőadásnak adott otthont a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési ház. Felléptek a helyi Gyöngyharmat (Alexandru Ceuşianu iskola) és a Gyöngyvirág (Florea Bogdan iskola), a kispülpösi Verőfény, a görgegyüvegcsürői Csalogány, valamint a szászrégeni Petru Maior és Lucian Blaga líceumok (Kéknefelejcs) néptáncsoportjai. A rendezvényen több mint 150 gyerek és ifjúsági korosztályú néptáncos roptta a táncot. Szervező a Petru Maior líceum és Simon Szabolcs táncoktató volt, besegített az Eugen Nicoară művelődési ház és a Humana Regun Egyesület. A rendezvény szeretetfogadással zárult.

Az evangélikus egyház kórusa

Tánc a táncban – Petru Maios Líceum

Fotó: FAGY

Ezúton is gratulálunk Simon Szabolcsnak és feleségének a kezdeményezésért, akik ígéretet tettek, hogy idén másodjára is megszervezik a néptáncfalalkozót.

RMDSZ-születésnap

December 26-án, szombaton 26. születésnapját ünnepelte az RMDSZ szászrégeni szervezete. Nagy András elnök rövid hozzászólásának végén egy igével kívánt jobb és szebb új esztendőt: „*Mert én azt parancsolom nektek, hogy szeressétek egymást. És úgy szeressétek egymást, ahogy én szeretlek titeket*”.

A jelenlevők egy rövidfilm révén feleleveníthették az elmúlt 26 esztendő fontosabb, az RMDSZ által szervezett eseményeit.

A történelmi egyházak részéről Tamás Ottó református lelképásztor köszöntötte a jelenlevőket.

– *Ez kettős születésnap. Elsősorban Jézusé, másodsorban az RMDSZ születésnapja. Az elsőszülött gyermek elhozta nekünk a kegyeletteljes megváltást. A második gyermek, reméljük, elhozza nekünk – legalábbis a magyar közösségek számára – a békét, amennyire ez a földi körülmények között lehetséges – mondta egyebek mellett a lelkész.*

Sajnos a rendezvénynek egy mindannyiunk számára megrázó esemény vetett véget: Füzesi Ilonka tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála. Nehéz szavakat találni és leírni azt a pár percet, amíg a teremben levő or-

Ilyés Pál verset olvas

vosok próbálták az életét megmenteni. Sajnos, ez nekik sem, és később a mentősöknek sem sikerült.

Nagyon szomorú kimenetelű születésnap volt.

FÁBIÁN ANDRÁS GY.

Részvényilvánítás

Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak

FÜZESI ILONKA – Babu – elvesztése miatt érzett fájdalmukban.

Vigasztalódást kívánunk férjének, kisfiának, édesanyjának és testvérének, valamint azoknak, akik őt nagyon-nagyon szerették.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Az RMDSZ szászrégeni szervezete

LABDARÚGÁS – EURO 2016

Magyarország élt az Európa-bajnokság kibővítése adta lehetőséggel, és a kvalifikáció során elért hat győzelemmel, négy döntetlennel és két vereséggel a pótselejtező útján kiharcolta a részvételt a 2016-os franciaországi Európa-bajnokságra. A magyar válogatott 30 esztendő után vehet részt újra nagy nemzetközi futballtornán, és 44 év után játszik újra az Eb-n.

A 24 csapatot hat négyes csoportba osztották. A csoportok első két helyezettje és a négy legjobb harmadik továbbjut a nyolcaddöntőbe. A nyolcaddöntőtől egyenes kieséses rendszerben zajlik a torna, a harmadik helyért nem rendeznek mérkőzést.

A sorsoláson a magyar válogatott Portugáliával, Izlanddal és Ausztriával került egy csoportba. A mérkőzések sorát június 14-én Ausztriával kezdjük Bordeaux-ban, a második meccs június 18-án Izland ellen lesz Marseille-ben, majd a záró összecsapás június 22-én Portugália ellen Lyonban. Mindegyik találkozó 18 órakor kezdődik.

A csoportok összetétele:

A csoport: Franciaország, Albánia, ROMÁNIA, Svájc

B csoport: Anglia, Wales, Szlovákia, Oroszország

C csoport: Németország, Észak-Írország, Lengyelország, Ukrajna

D csoport: Spanyolország, Törökország, Csehország, Horvátország

E csoport: Belgium, Írország, Svédország, Olaszország

F csoport: Portugália, Izland, **MAGYARORSZÁG**, Ausztria

A nyitómérkőzésen június 10-én este 9 órai kezdettel a Stade de France stadionban Románia nemzeti tizenegye a házigazda francia válogatottal játszik.

SZABÓ ANTAL-LÓRÁND

Asociația Culturală HAHOTA Kulturális Egyesület seară de cabaret

marosvásárhelyi **HAHOTA** szintársulat

1985-2015

BONYOLÓDIK 2016

A BONYODALOM

ZENÉS SZILVESZTERI KABARÉ

Székely M. Éva SZEREPLŐK: **Cseke Péter**

Kelemen Barna **PUSKÁS GYÖZŐ** **Gönczy Katalin**

Ritziu Ilka Krisztina **Szőllősi P. Szilárd**

Díszlet: Szabó Annamária Rendező: **Kovács Levente**

Fény/Hangtechnika: Gölmer László Producer: **Jakab Zsombor**

Zenei munkatársak: Szűcs János, Nagy-Arkosi Árpád

agenția de turism **WorldTravelShop®**
traveltaxi.ro

NEPÚJSÁG Marosvásárhelyi Rádió Románia santana.ro Globe BaB

napok: online Muzzeum Fun

Helyszín: **Január 29-én péntek este 7 órától**
Szászrégen – Eugen Nicoara Művelődési Ház

Mulassunk együtt!
AZ RMDSZ szászrégeni szervezete szeretettel meghívja az új esztendő első báljára!

Kosaras farsangi bál

Időpont:
2016. február 6., szombat, 19.00 óra

Helyszín:
Monte Carlo étterem
(Radnótfáján a Petrom benzinkút mögött)

Zenél a marosvásárhelyi
Blue Art együttes
A jegy ára 20 lej.

Jegyet a bál napján a helyszínen
vagy elővételben
a szászrégeni RMDSZ-székházban
vásárolhatnak
munkanapokon 9 és 16 óra között.

Humorzsák - egy zsák humor

Két politikus sétál a határban, amikor is látják, hogy egy egyéni gazdálkodó vet.

– Hé, paraszt, mit vetsz? – rikant oda az egyik.

Az öreg hátranéz, látja, kik azok, köp egyet, majd folytatja a munkáját.

– Hagyd már – szól oda a másik –, bármit vet az öreg, úgyis a miénk lesz!

No, erre már megfordul az öreg:

– Kendert vetek, kötél lesz belőle!

*

A város főterén megáll az autós, és megszólít valakit:

– Nem vigyázna néhány percig a kocsimra?

– De uram, én a város polgármestere vagyok!

– Azért én még bízhatok magában, nem?

*

Mórickával beszélget a nagymája:

– Móricka! Ugye tudod, hogy Csernobilban születted?

Móricka lehajtja a fejét.

– Móricka! Ugye tudod, hogy anyukád is Csernobilban született?

Móricka lehajtja a másik fejét is.

*

A roma család új lakásba költözik, ahol fürdőszoba is van. A családfő egyből elküldi zuhanyozni a legidősebb fiút.

A fiú javában mosakszik, amikor megszólal:

– Édesapám, lejött az idei kosz!

– Jól van, fiam, mosakodj tovább! – szól az apa.

Kis idő múlva ismét megszólal a fiú:

– Édesapám, lejött a tavalyi kosz!

– Mosakodj csak tovább!

Nemsokára ismét megszólal a gyerek:

– Édesapám, lejött a tavalyelőtti kosz!

– Mosakodj csak tovább!

Megint csak kiszól a gyerek a fürdőből:

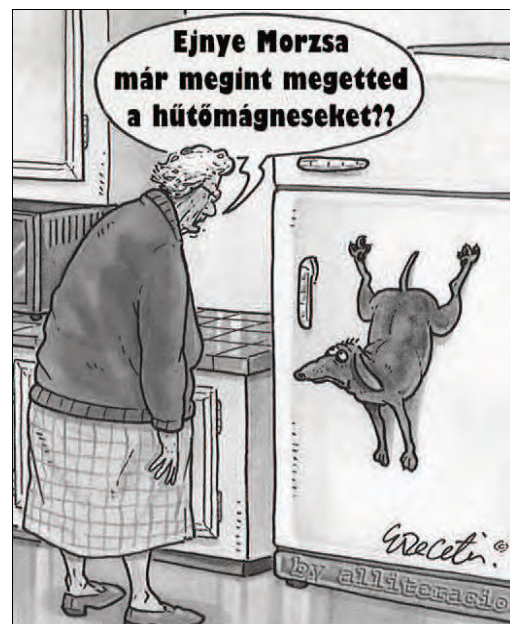
– Édesapám, megtaláltam a pulóverem!

*

Két mezítlás roma beszélget:

– Te Gazsi, neked sokkal retkesebb a lábad, mint nekem!

– Hát már hogyne lenne retkesebb, hiszen két évvel idősebb vagyok nálad!

*

Kovács tizedes meghal, és az ezredes magához hívat egy futárt. Megkéri, hogy látogassa meg az elhunyt feleségét, és finoman közölje vele a szomorú hírt. A futár kimegy, kopog az ajtón, mire kijön egy nő:

– Kezét csókolom, özvegy Kovácsné?

– Nem.

– De!

*

Az ügyvéd haldoklik a kórházban, és amikor egy barátja meglátogatja, éppen a bibliát lapozgatja kétségbeesetten.

– Hát te meg mit csinálsz? – kérdezi a barát.

Mire az ügyvéd:

– Joghézagok után kutatok.

**A 19. ÉS A 20. OLDALT
ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
FÁBIÁN GIZELLA**

**SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja a SZÁSZRÉGENI
KOLPING CSALÁDI
TÁRSULÁS
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csernátoni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre +

Újságtanács: Böződi Sándor, Csernátoni József, Fábíán András György, Nagy F. Atilla, dr. Zsigmond Zsolt.

Főszerkesztő: Fábíán András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Szabó Antal, Székely Rozália.

Weboldal: Madaras Péter

A műszaki szerkesztést és a nyomdai előkészítést az **IMPRESS KIADÓ** végezte.

Készült a marosvásárhelyi I. I. MUREȘAN ȘOMFĂLEAN ANDREI DORIN nyomdában.

A névvel és névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro

E-mail: madaraspeter@yahoo.com fandras59@yahoo.com

Támogatók: RMDSZ, Communitas Alapítvány, az RMDSZ országos szervezete, Nemzeti Együttműködési Alap – Magyarország valamint Kósa Imre (Szászrégen).

Ára: 3 lej